

VEREJNÝ OCHRANCA PRÁV: V ZÁKONE O ŽANDÁRSTVE NAVRHUJEM VYŠŠIE GARANCIE ĽUDSKÝCH PRÁV

Bratislava 28. január 2025

Verejný ochranca práv sa zapojil do medzirezortného pripomienkového konania k návrhu zákona o niektorých opatreniach na zvýšenie odolnosti Slovenskej republiky v oblasti obrany a bezpečnosti a o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Návrh zákona okrem iného počíta aj so zriadením žandárskeho zboru. O svojich pripomienkach informoval listom aj ministra obrany Slovenskej republiky Róberta Kaliňáka.

Pripomienky verejného ochrancu práv sa týkali podmienok použitia a posilnenia právnej ochrany pri používaní donucovacích prostriedkov žandárskym zborom. Používanie donucovacích prostriedkov je aj v zmysle medzinárodných štandardov legitímnym nástrojom na udržiavanie verejného poriadku, či napĺňanie iných legitímnych cieľov. Ich použitie však musí byť vždy striktné limitované a právna úprava by mala zároveň obsahovať dostatočné garancie pred zneužitím tohto mocenského monopolu.

„Nespochybnujem zámer Ministerstva obrany Slovenskej republiky zriadiť žandársky zbor. Ak však ideme na Slovensku vytvárať ďalšiu zložku štátu, ktorá bude mať monopol na použitie sily, je potrebné posilniť ochranu základných práv a slobôd. Preto som sa zapojil do medzirezortného pripomienkového konania. Svoje pripomienky som vypracoval na základe vlastných skúseností, poznatkov mojich predchodkýň a predchodcu a odborných vedomostí kolegýň a kolegov z Kancelárie verejného ochrancu práv. Významne som pritom čerpal aj zo svojej nedávnej návštevy Rakúskej republiky, kde sme si s kolegami vymieňali poznatky a skúsenosti z ochrany práv pred policajným násilím. Spolu ide o 11 pripomienok k návrhu zákona, z toho 10 zásadných. V nich som napríklad žiadal:

- a) ukotviť pravidlá pre prehliadku vozidla tak, že prehliadka sa vykonáva spravidla za prítomnosti osoby, ktorej dopravného prostriedku, vecí, batožiny a nákladu sa prehliadka týka,**
- b) zaviesť pravidlo, že použitie silnejších prostriedkov je opodstatnené iba vtedy, ak miernejšie prostriedky zlyhali alebo by boli neúčinné,**
- c) zakázať použitie slzotvorných prostriedkov v uzatvorených priestoroch,**

- d) ***zaviazať žandárov v pravidelných intervaloch (najmenej raz ročne) absolvovať školenie o ochrane základných práv a slobôd pri používaní donucovacích prostriedkov,***
- e) ***doplniť garanciu možnosti použitia donucovacích prostriedkov, ktorými sú údery a kopy sebaobrany a obušok len voči osobe, ktorá kladie aktívny odpor,***
- f) ***vytvoriť právny základ pre možné používanie telových kamier žandármi pri plnení svojich služobných úloh“*** vysvetľuje verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský.

Prílohy:

[Úplné znenie pripomienok](#)